

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Bucuroș de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Pacea lui Isus.

„Și cel ce nu-și ia crucea și nu vine după mine, nu este vrednic de mine.”

Omul cel mai pașnic se izbește mai de multe ori de stânca neînțelegerii și luptătorii pentru binele semenilor lor mor în singurătate. Iar aceia, care umblă pe căile Mântuitorului și-l mărturisesc pe el, trebuie să lupte neîntrerupt cu răul venit dela inamicii sau dela frații lor și cu răul pornit din ei înșiși.

Omul care mărturisește pe Isus de multeori ajunge la răspântia drumurilor. Într-o direcție merg frații: ai lui și străini se împulzesc ca să ajungă acolo, unde niciunul n'ar vrea să ajungă. Într-o altă direcție numai el, — singur merge, poate cu îndoielă în sufletul lui: Oare lumea întreagă ar greși, numai eu cunosc calea cea adevărată?

Iar chiar atunci, când

îndoială îl frământă, pe neașteptate îi umple sufletul pacea lui Isus, pacea sufletelor luptătoare și el luând crucea lui și purtându-o fără ajutor pământesc, pășește sigur pe calea lui, știind că aceasta este cea adevărată.

Iar singurătatea nu-l mai apasă. Își aduce aminte de cuvintele Domnului: „Cel ce iubește pe tată sau pe mamă mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine; și cel ce iubește pe fiu sau pe fată mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine.”

Și crucea nu i se pare grea, căci vrednicia lui este condiționată de purtarea ei. Cum a și spus Isus? „Și cel ce nu-și ia crucea sa și nu vine după mine, nu este vrednic de mine.”

El spune cu fericitul P.

Iulian Eymard și Sf. Tereza a Pruncului Isus: Mai mult te iubesc Doamne și decât pe sufletul meu, mai mult decât liniștea mea, mai mult chiar decât fericirea mea veșnică. Și este convins de adevărul cuvintelor: „Cel ce și-a aflat sufletul său, pierde-l va; și cel ce-și va pierde sufletul său pentru mine, afla-l va.”

Toate îndoielile și sbuciumele lui, simțirea slăbiciunii lui și a greutății crucei sunt însoțite permanent de un cuget măreț, că el așa slab cum este mărturisește pe Domnul. Și de o voință neclintită ca totdeauna îl va mărturisi și prin jertfe dure-roase, care tau în viu, căci cum Isus spuse: N'am venit să arunc pace, ci sa-bie.”

Totuși sabia Domnului, cu care dacă trebuie își taie rane până la os, se ampută, la caz de nevoie taie în

persoane dragi lui, este izvorul păcii în sufletul lui. Păcii, care nu i-o poate da lumea, păcii care izvoarește din promisiunea lui Isus: „Așa dară tot cel ce

mă va mărturisi pe mine înaintea oamenilor, mărturisi-l voi și eu pe el înaintea Tatălui meu care este în ceruri.”

Patria.

Între alte multe acuze, de multe ori și pe fășiș, se trage la îndoială „patriotismul” Bisericii catolice, atribuindu-se ei numele de „distrugătoare a patriotismului.” De multe ori — mai ales acum, cu propaganda anti-revizionistă — i se impută unele lucruri imposibile: că Roma ar susține mișcarea revizionistă etc.

Nu va fi deci fără interes să expun punctul de vedere al Bisericii române-catolice, ce este și al Romei — în ce privește patriotismul.

Nu a fost și nu este nici azi, chemarea tuturor, de a deveni călugări. Marea mulțime are menirea, ca în atingere neîncetată cu semenii săi și în unire cu ei să rezolve problema vieții sale. Diferă numai cercul de activitate, întrucât acesta este restrâns mai mult la viața particulară, sau se extinde asupra publicității. Este însă cert, că fiecare cetățean în măsura favorurilor, are și datorii față de patria sa. *Implinirea datoriilor cetățenești este chestie de conștiință.*

Religia este socotită azi cași „dușmana” patriei și se depune multă stăruință, ca societatea să se depărteze cât de mult de

religie. Mai ales împotriva noastră, cari ne numim *români catolici* se aduc acuze și reproșuri, cari au menirea de a scădea din caracterul nostru cetățeneș și patriotic.

De unde izvoarește neîncrederea, de care se lovește mereu catolicismul? Pentru ce sunt lăsate în pace toate religiile, nici chiar de ateism nu se agață nime, deși acesta periclitează baza de existență a omnirii și este nedemn pentru națiunile civilizate?

Deja la începutul creștinismului mulți au susținut, că creștinii sunt dușmanii statului, pentru că ei n'au voit să jertfească idolilor și pentru că principiile creștinești au fost în flagrantă contradicție cu morala decăzută a lumii de atunci.

Acum după 20 de secole — timp lung, în care Biserica a dovedit cu vârf și îndesat netemeinicia acuzelor și ale prejudecăților — din nou ni se aduc acuze asemănătoare.

Deși este evident, că chiar învățătura Evangheliei este aceea care ne îndrumază la adevărata iubire de patrie, ne îndeamnă la împlinirea datoriilor cetățenești. Dintre aceste datorii de căpetenie este:

executarea promptă a ordinelor puterii de stat și ale reprezentanților ei. Fără supunere nu este liniște și nu este ordine, iar fără de aceste nu este înflorire materială și nici înaintare spirituală, și ca urmare nu este nici îndestulare, nici însuflețire pentru binele patriei, cu un cuvânt nu este iubire de Patrie. Religia noastră însă ne impune, ca noi să socotim puterea de stat, ceși pe locjiitoarea lui Dumnezeu, Supremul Legiuitor și legile ei să le primim din iubire față de Dumnezeu, nu din silă sau din frică. Cel ce nu face așa, face contrar principiilor catolicizmului.

Acest mod de a proceda este în contradicție cu pilda și cu învățăturile lui Isus Hristos, ale sfinților apostoli, care sunt și ale Bisericii catolice. Isus deja în leagăn și-a manifestat supunerea față de legile statului, pentru că a permis ca nașterea Lui să fie înregistrată în registrul nașterilor, cași a oricărui copil. Și mai târziu a respectat toate legile statului. Ca să poată plăti impozitul — deși era sărac, — a găsit cu cale să săvârșască o minune. Când a fost întrebat, dacă se cade a plăti darea, fără ezitare răspunde: dați lui Dumnezeu ce-i alui Dumnezeu și dați împăratului, ce-i a împăratului.

Apostolii s'au acomodat în permanență legilor statului, pânăcând observarea lor n'a pretins neglijarea sau călcarea legilor lui Dumnezeu. Observarea legilor statului a format preocuparea principală a apostolilor. Nu este stăpânire fără

numai dela Dumnezeu. Cel ce se împotrivesc stăpânirii, rânduiei lui Dumnezeu se împotrivesc.

Biserica Catolică totdeauna și-a ținut de datorință de a impune credincioșilor săi ascultarea față de legile statului și pe aceia cari au procedat altfel i-a judecat și exclus din sinul Bisericii, p. ex. Calvin. Numai în cazurile, când stăpânirea a impus legi evident păcătoase, a cerut, că mai mult trebuie a asculta de Dumnezeu decât de oameni. Cine afirmă contrarul este mincinos. Un soldat, căruia pe patul de moarte i s'a imputat, că nu și-a îndeplinit îndeajuns datorința sa de a apăra patria, a arătat mult ranele cicatrizate primite în război. N'am putea și noi românii catolici să ne referim la serviciile noastre imenze, făcute patriei atunci când soarta noastră a fost neagră, când s'a procedat cu noi fără cruțare, când am fost urgisiți, asupriți și tratați fără dreptate.

Mei este nevoie să revoc figurile cele mari răsărite în Ardeal, ale căror leagăn a fost Biserica română catolică și cari atâtă lumină au dus la frații ortodocși din Vechiul Regat sau să enumăr lungul șir al martirilor din războiul pentru neatărnare sau pe aceia, cari au fost chinuți în 1918?

Datorința a doua a fiecărui cetățean este iubirea patriei. Patrie! Ce cuvânt dulce! Iubirea de patrie, cași iubirea în general nu trebuie și nu se poate însuși prin învățatură. Nu; aceasta este simțământul,

care cu noi se naște, lipsa ei este contra naturii și chiar din acest motiv lipsa ei este apariție rară. Însă adevărata iubire de patrie nu se poate despărți de iubirea religiei. Fata lui Moab a zis mirelui său: „Merg cu tine ori unde vei merge. Poporul tău al meu va fi, cum și Dumnezeuul tău Dumnezeuul meu.” În aceste cuvinte cași în deviza romanilor: „Pro aris et focus” se cuprinde acest adevăr. Roma păgână n'a nimic altarele popoarelor subjugate, pentru că nu a voit, că împreună cu libertatea popoarelor s'o răpească și țara lor. Pe creștini i-a persecutat; dar numai din motivul, că n'au voit să jertfească idolilor. Încă o dovadă, că în Roma au recunoscut legătura strinsă, ce trebuie să fie între iubirea religiei și a patriei.

Dacă „iubirea patriei” este haina, sub care se ascund disordinea, ambițiile păcătoase, scopuri materiale și nizuințe fantastice, e natural, că în acest caz și aceasta iubire de patrie nu-și găsește în Biserică apărător. Însă dacă sub „iubire de patrie” înțelegem dorul și nizuința, ca să câștigăm stimă patriei, să-i fim spre folos cu muncă fizică sau intelectuală, pe teren științific, artistic, financiar, economic sau politic, putem fi siguri, că atunci nu poate fi vorbă despre divergență de păreri dintre religie și iubire de patrie.

Istoria încă ne arată, că în țările, unde nu luminează lumina Evangheliei, strălucirea științei, artei, bogăției este întunecată de lacrimile mizeriei și de duritate.

Când Europa a fost inundată de barbari, catolicismul a stăvilit decadența totală. El a dat primul imbold descoperitorilor lumii nouă. Produsul catolicismului sunt marile rezultate pe teren științific, artistic și politic din diferitele țări.

A treia datorință a cetățeanului este ca să pună la dispoziția patriei sale puterea sa, facultățile sale și în interesul patriei sale să-și dea chiar și viața. Aceasta datorință încă ne impune religia catolică.

Spun unii, că pentru interesele patriei de multe ori avem nevoie de energie, chiar de acte dure; religia însă propovăduiește blândeța, bunătatea și în locul simțămintelor de bărbăție nutrește lașitatea și slăbiciunea. Nu este așa. Lașitate, slăbiciune sau frică a fost aceea, ce a îndemnat pe sf. TOMA MORUS, ca să apere pe compatrioții săi de nedreptățile unui tiran? Sau slăbiciunea l-a îndemnat pe sf. Ioan, ca să facă imputări împărătesei Eudoxia, căci ea s'a purtat necuviincios față de o văduvă. Sau sf. Anton din lașitate sau din frică a luat atitudine eroică față de Ezzelin?

Nu Biserica Catolică face, ca lumea să devină slabă și indiferentă, incapabilă pentru jertfe și eforturi mari, ci necredința și materialismul.

Ca inchiere pomenesc și despre o alta datorință a cetățeanului. Înțeleg datorința, fiește-căruia, ca după împrejurări să se silească, ca în patria sa să stăpânească liniștea și pacea, ca de acolo patimile — chiar și cele confesionale — să fie

excluse. În zilele noastre chiar aceasta datorință este mai mult călcată în picioare. Pentru ce? Pentru că patriotismul azi la modă, afișat și trâmbițat atât de mult, este condus numai de principii și scopuri egoiste. Se folosește pentru ajungerea scopurilor individuale, lăsând la o parte interesele comune. De

aceea atâtea frecări, de aceea atâtea invinuri neîntemeiate, de aceea atâtea ură între frați.

Cel ce își iubeste patria și vrea să o vadă fericită, trebuie să se nizuiască, ca iubirea de aproapele și a lui Dumnezeu — după îndrumările Evangheliei — să stăpânească între oameni.

Pentru toți și pentru toate.

Știm că vara se începe în 22 Iunie. În acest timp avem ziua cea mai lungă. Fiindcă cam în aceste zile se termină la noi și anul școlar, intrând tinerețea împreună cu învățătorii și profesorii în vacanță, multe familii atât în orașe cât și prin sate sunt interesate și se bucură de aceste zile de vacanță. Știm și aceea, că nu numai aceia, cari pentru vacanțele mari ale școlilor se bucură de aceste frumoase zile de vară, dar cu toții câți suntem ne silim a ne folosi de bucuriile ce ne oferă vara.

Nu cu toți știm însă cum suntem datori a ne purta folosindu-ne de aceste bucurii, deși purtarea cuviincioasă nu e legată de anotimp.

E drept, că în general purtarea unui creștin ar trebui să difere de purtarea altora, — pentru motivul că ar fi chiar obligat a se acomoda cu mai mare strictețe regulilor buneii cuviințe, — cari reguli, proprii-minte nu sunt altceva decât atențiunea încordată a omului conștios de chemarea sa, nu

sunt puțini aceia și dintre creștini cari de multe ori uită de această obligatorie demnitate a lor.

Nu pentru aceea ne-a pus Dumnezeu în lumea aceasta pentru că ar fi avut lipsă de noi, ci numai ca să-și manifesteze bunătatea. Sa față de noi, dându-ne harul și gloria Sa. De aceea ne-a dat priceperea, ca să-L cunoaștem, memoria să ne aducem aminte de El, voința ca să-L iubim, ochii ca să admirăm operele Lui. Datori suntem deci — în special noi aparținătorii Bisericii celei adevărate, — ca să lăpădăm și să înconjurăm toate faptele contrare destinului nostru.

Suntem datori să considerăm orbia și miseria lumii acesteia și a oamenilor, cari viețuiesc, cași cum dânșii ar fi în lume numai pentru a zidi case, a aduna averi și a face glume.

Având deci neîncetat în vedere chemarea noastră la fericirea vecinică și conștiința despre aceasta între toate împrejurările noastre, trăind astfel, vom fi încontinuu în pre-

zența lui Dumnezeu, adică ori ce vom cugeta, ori ce vom vorbi și orice vom face, ori unde, ori când, și între orice împrejurări ne vom închipui, că suntem în fața lui Dumnezeu, carele vede toate, aude și judecă toate. Foarte nimerit spune sf. Ap. Pavel: pentru aceea a făcut Dumnezeu dintr'un om tot neamul omenesc, ca să-l caute pe Domnul, că doar l-ar simți și l-ar afla; pentru că nu este departe de unul fieștecarele din noi, fiindcă întru El trăim și ne mișcăm și suntem. (Fapte 17, 27—23) Adecă Dumnezeu ne dă viață și stă totdeauna lângă noi, încât fără de ajutorului lui nu am putea trăi nici un minut.

Așa fiind și știind și crezând acestea, toată viața noastră va difera mult de modul și felul cum trăiau odinioară păgânii de demult și necredincioșii de azi.

Nici chiar între păgâni nu erau toți fără de nici o rușine. Pentru că celim în Fapte (17,4) că s-au însoțit cu sf. Ap. Pavel și cu Sila, mulțime multă din păgânii cei cucernici și din muierile cele de frunte nu puține, deși aceștia erau trași în târg și duși la mai marii cetății, acuzați fiind că turbură cetatea și vestesc obiceiuri: cari nu le este slobod a le primi, nici a e face, Romani fiind ei!

Adeca și părerea Romanilor păgâni să împărțea anume, unii erau de părere ca fiind ei Romani nu pot accepta nici a face obiceiurile vestite de Pavel și Sila, iar alta mulțime multă

cei cucernici și muieril⁹ cele de frunte nu puține iau însoțit chiar. Iară văzând stăpânii cetății că a perit nădejdea căști-gurilor lor au poruncit să fie bătuți acești tulburători — sf. Ap. Pavel și împreună lucrătorul său Sila — și după ce au fost ei bătuți și chinuți, precum sunt toate acestea descrise tot în Fapte (16, 22—37) mai marii cetății sau temut auzind, că ei sunt Romani.

Și noi romani și după sânge și creștini catolici de 19 veacuri acceptăm și urmăm obiceiuri neo-păgânești și nu răspundem celor ce ni le vestesc — fie ei chiar din sângele nostru — că nu ne este slobod a le primi, nici a a le face ROMANI FIIND NOI.

Și dacă iubiți cetitori ați fi în nedumerire cari sunt acele obiceiuri neo-păgânești cari le înțelegem, și cari am fi chiar obligați a le respinge cu indignare după trecerea alor 19 veacuri ale mântuirii neamului omenesc, sau a le incunjura barem acuma în timpul vacanțelor vom aminti unele din aceste obiceiuri, ne putând însărsira toate din lipsa spațiului ce ne stă la dispoziție.

În tot cazul poate sta pe linia primă moda nouă și felul de a se îmbrăca, poate că dacă nu am fi prea triviali am zice a se desbrăca.

În privința aceasta credem că este de ajuns dacă rămânem la sfântul apostol Pavel carele scrie astfel: și muierile cu poadabă de cinste, cu sfială, și cu bună cuviință să se împodobească, precum se cuvine

muierilor celor ce mărturisesc, că se tem de Dumnezeu (I. Tim. 2, 9.)

Aceasta învățătură a sf. Ap. Pavel era una dintre cele vestite de el care nu ar fi fost slobod să fie primită și făcută: Romani fiind noi?

Oare cine are azi curajul sa declare în mod atît de categoric când. Mode Jurnalul aduce moda cea mai nouă să o respingă zicând: nu o primim și nu o facem pentru că romani suntem!

Amintim numai în trecut moda nouă de pe strandurile noastre dealungul și latul — nu vorbim despre lumea largă nici despre restul țării noastre mari și frumoase, ci numai despre orașul nostru și satele noastre.

Doară și mai demult umbla lumea cât era vară a se scărda. Dar ce deosebire este între ideologia: mergem să ne scărdam sau mergem la strand? Aceeaș diferență ce este și între îmbrăcămintea mamelor și soțiilor noastre și între costumele moderne; aceeași diferență ce este între purtarea matroanelor, mamelor și soțiilor noastre și între purtarea mondainelor de azi. Moda schimbă purtarea iar purtarea schimbă morala, iar morala este numai una cea adevărată, cea propovăduită de Biserica catolică.

Dacă cu moda din trecut morala a ajuns la decadența ei de azi, unde va ajunge cu moda de azi în viitorul cel mai apropiat?

Răspunsul îl putem găsi și în Rusia și în Mexic și în Spa-

nia și în Germania. Sămînția acestei mode și deci moralei este sămănată deja și la noi și în alte țări încă la aparență azi finite culturale.

Vara dă mult prilej când orașenii ieșim în provincie, iar umblând prin sate după purtarea noastră vom fi considerați de culți și intelectuali, va fi bine dacă vom ținea seama că: trebuie să vină smintele: însă vai omului aceluia, prin care vine sminteala.

Statistica Ierarhiei Catolice.

Fac parte din Ierarhia catolică sub jurisdicția Sf. Părinte Papa Piu al XI-lea: 14 patriarhi, dintre cari 10 cu dieceză și 4 titulari, 214 mitropoliți, 38 arhiepiscopi, 911 episcopi, 688 arhiepiscopi și episcopi titulari, 46 prelați și stareți „nullius” (adică cu jurisdicție teritorială independentă de episcop), 268 vicari apostolici, 109 prefecți apostolici, și în fine 35 superiori de districte de misiuni.

Sf. Scaun are reprezentanți diplomatici pe lângă 35 de state, și delegați apostolici fără caracter diplomatic în 21 state. Treizeciscinci națiuni și ordinul de Malta au reprezentanți pe lângă Sf. Scaun.

Piu al XI-lea are titlul: al 261-lea urmaș al vârhovnicului Apostolilor, Robul robilor lui Dumnezeu. Supremul Pontif al Bisericii Universale, Patriarh al Occidentului (de acest patriarh se ținea și Dacia Romană), Primat al Italiei, Arhiepiscop și mitropolit al provinciei romane, Episcop al Romei, Suveranul Statului Vatican.

Martiri copii. Orgia bolșevică nu mai are margini. Lângă Leningrad într'o vilă a fost așezat un orfelinat pentru copii litvani. Acest orfelinat avea și o capelă frumoasă. Orfelinatul avea și un preot, care însă a fost silit să-și părăsască postul. O familie catolică a rămas însă în clădire. Membri familiei îngrijau clădirea și capela. În anul trecut autoritățile bolșevice au hotărît, ca din capelă să facă casarmă. Familia s'a opus. Ca urmare tata și mama au fost duși la închisoare, rămânând cei trei copilași fără părinți. Copilașii înristași s'au adunat în jurul altarului capelei, ca să se roage pentru părinții lor. Un soldat roșu observându-i i-a provocat, ca să iasă din acel „Coteț.” Copiii nu s'au supus și când soldatul din nou i-a pus în vedere să părăsască capela, au aclamat pe Hristos. Soldatul

turbat la moment i-a ucis cu arma pe toți trei. Pentru fapta sa sălbatecă, în loc de pedeapsă a primit laudă dela superiorii săi. Dar și copiii martiri dela Isus Hristos !

Preoți martiri în Rusia. După știrile din Rusia, autoritățile din Ucraina au judecat la moarte doi păstori evanghelici de naționalitate germană, cu numele Seibot și Deutschmann. Alți douăzeci și șapte au fost arestați. Dintre acestea doi — Birtet și Baumann au fost judecați la câte 10 ani muncă silnică.

Contribuția națiunilor la misiuni. Azi sunt în activitate 36.000 misionari catolici ajutați de 160.000 misionari indigeni. Dintre misionarii europeni 9000 sunt francezi, 5136 germani, 4013 italieni, 3211 olandezi și 1626 spanioli.

Nu pot pătrunde misionarii

în : Afganistan, Tibet, Arabia, Nepal Butan, o parte din Mongolia și Sovietele rusești.

Eduard al VII-lea, fostul rege al Argiei înainte de moartea sa a trecut la catolicism, așa spune P. Assman S. I; fiind vorbă în toamna anului 1929 despre moartea regelui Eduard, cardinalul Bourne a zis : preotul Forster, în al cărui parohie este situat castelul Buckingham, cu șase săptămâni înainte de moartea regelui a fost chemat la castel, unde regele și-a exprimat dorința de a fi primit în Biserica catolică. Dorința i s'a împlinit și Eduard VII a fost împărtășit cu sf. Taine. Din acest moment la el nu a intrat preot sau episcop anglican. Acest fapt a rămas nedescoperit până acuma, fiindcă în Anglia nu este permis a publica chestiile particulare ale regilor și moștenitorilor de tron.

Pentru comitet răspunde : Titu Berinde.

Calendar săptămânal.

23 — 29 Iunie 1935.

23. Dumineca tuturor sfinților

Ap. Evr. 11, 33 Evg. Mat. 10, 32
M. Agripina † 259.

24. Luni Nașt. Sf. Ioan Botezătorul

Ap. Rom. 13, 11

25. Marți M. Febronia † 304

26. Mercuri C. David † 540

27. Joi C. Samson

28. Vineri Moașt. sf. Chir și Ioan

29. Sâmbătă SS. Ap. Petru și Pavel

Postul Sânt-Petrului ține 5 zile. Incepe în 24 Iunie și ține până în 28 Iunie noaptea la ora 12.

Stih 1. Cerurile spun mărirea lui Dumnezeu, și facerea mânilor lui o vestește tăria.

Pripeală. Pe cetățenii Ierusalimului celui de sus să-i laudam pe Petru și pe Pavel : pe învățăceii lui Hristos.

2. Strălucit-au fulgerile lui lumii.

3. Că a îndreptat lumea, care nu se va clăti,

4. În tot pământul a ieșit vestirea lor, și la marginile lumii graiurile lor.

